

Miten uusi F-kaasuasetus vaikuttaa kylmäalan pätevyyksiin Suomessa?

Markus Kauppinen

EU:n uusi F-kaasuasetus 2024/573

- Uusi F-kaasuasetus 2024/573 on tullut voimaan 11.3.2024, korvaa asetuksen 517/2014
- Henkilöpätevyydet ovat määräaikaaisia, pätevyys on voimassa seitsemän vuotta
- Pätevyys uusitaan kertauskurssin suorittamisella tai arviointiprosessin läpäisemisellä
- Nykyisten pätevien henkilöiden tulee uusia pätevyytensä viimeistään 12.3.2029 mennessä, muutoin pätevyys ei pysy voimassa
- Pätevyysvaatimukset koskevat myös hiilivetykylmäaineita, hiilidioksidia ja ammoniakkia
- EU:n komission täytäntöönpanoasetukset:
 - Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet, asetus 2024/2215 (6.9.2024)
 - Muille toimialoille asetukset valmistumassa: liikkuvat laitteet (ml. ajoneuvojen ilmastointilaittehuolto), sähköiset kytkinlaitteet, sammutuslaitteistot

Kylmäalan henkilöpätevyyydet Tukesin rekisterissä

Pätevyyydet (tilanne 10/2024)

Kylmäalan ammatti- ja perustutkintoihin perustuvat pätevyyydet

Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet, vähintään 3 kg	3 925
Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet, alle 3 kg	8 499

Tutkintoperusteiset yhteensä	12 424
------------------------------	---------------

Kokeeseen perustuvat pätevyyydet (teoria- ja käytännön koe)

Ajoneuvojen ilmastointilaitehuolto	15 477
Vuototarkastukset	63
Jätehuoltotoiminta (sähkö- ja elektroniikkalaiteromu)	129
Sähköiset kytkinlaitteet	141
Sammutuslaitteistot (F-kaasu sammutteena)	53
Koeperusteiset yhteensä	15 863

KAIKKI PÄTEVYYDET YHTEENSÄ	28 287
-----------------------------------	---------------

Uudet pätevyysluokat, EU:n komission täytäntöönpanoasetus 2024/2215

Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet

A1	F-kaasu- ja hiilivetykylmäaineet, laaja pätevyys, ei ainemäärärajaa,
A2	F-kaasu- ja hiilivetykylmäaineet, alle 3 kg (hermeettiset laitteet 6 kg)
B	Hiilidioksidi, laaja pätevyys, ei ainemäärärajaa
C	Ammoniakki, laaja pätevyys, ei ainemäärärajaa
D	F-kaasukylmäaineet, talteenotto, alle 3 kg (hermeettiset laitteet 6 kg)
E	F-kaasukylmäaineet, vuototarkastukset (ei saa avata kylmäainepiiriä)

- Nykyisten pätevien henkilöiden pitää suorittaa kertauskurssi tai läpäistä arviointiprosessi voidakseen säilyttää pätevyytensä
- Kertauskurssilla tai arviointiprosessilla nykyinen F-kaasupätevyys laajenee hiilivetykylmäaineisiin: A1 tai A2 pätevyys
- Hiilidioksidille (B) ja ammoniakille (C) on erilliset pätevyysvaatimukset, näitä pätevyyksiä ei voi saada kertauskurssin tai arviointiprosessin avulla

Uusi F-kaasuasetus ja kansallinen lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulain 527/2014 muutos:

- Kylmäalaa koskeva lakimuutos **754/2024**
- Lakimuutos tulee voimaan 1.1.2025

Välittömät vaikutukset henkilöpatentteihin:

- Nykyisille patenteille, myönnetty ennen 1.1.2025, määräaikainen **voimassaolo 12.3.2029 saakka**
- Uudet patentit, jotka myönnetään 1.1.2025 jälkeen, ovat määräaikaisia, voimassaolo:
 - Nykyisen huoltoasetuksen (VNa 766/2016) mukaiset patentit 12.3.2029 saakka
 - Uusien tutkintoperusteiden tai patenttikokeiden mukaiset seitsemän vuotta
- HUOM. Hiilidioksidin, ammoniakin ja hiilivetykylmäaineiden osalta voi toimia ilman Tukesin patenttistodistusta 12.3.2029 saakka

Kansallisen lainsäädännön uudistaminen

Uusi huoltoasetus:

- Korvaa nykyisen asetuksen VNa 766/2016, valmistunee syksyllä 2025

Vaikutukset henkilöpätevyyskiin:

- Uudet pätevyysluokat jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalle (asetus 2024/2215)
 - Jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealalle on valmisteilla uudet tutkintoperusteet
 - Näitä voidaan käyttää myös kertauskurssin suorittamiseen
- Liikkuviin laitteisiin tulossa uudet pätevyysluokat (EU:n komission asetusluonnos)
 - Suomessa liikkuvien laitteiden pätevyys jaettaneen ajoneuvojen ilmastointilaittehuollon ja jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitealan pätevyyskiin
 - Ajoneuvojen ilmastointilaittehuollossa täydennettävä pätevyyskoulutusta ja –koetta sekä vastaavasti autoalan perustutkintoa: vaihtoehtoiset kylmäaineet (hiilidioksidi ja hiilivetyaineet) ja sähköautojen ilmastointilaitteet
- HUOM. Vastuuhenkilön pätevyysvaatimukset ajantasaistetaan osana asetusuudistusta

Tukesin kylmäalan rekisterin muutokset

- Henkilöpätevyyksille määräaikaisuus, näkyville kylmäalan julkiseen rekisteriin
- Henkilö- ja liikepätevyyksien todistusnumerot (lupanumerot) näkyville julkiseen rekisteriin, myös hakuehtona
- Uudet pätevyysluokat nykyisten rinnalle siirtymäkauden ajaksi, lisäksi yhdistelmien mahdollisuus (esim. A1 + B)
- Toteutus vuoden 2025 aikana
- Huoltoasetuksen uudistaminen vaikuttaa rekisterimuutosten toteutuksen aikatauluun
- Ympäristönsuojelulain muutokseen tulee siirtymäaika Tukesin kylmäalan rekisterin muuttamiselle